

Wielki Post już się zaczął, ale wspomnienie zabaw karnawałowych jeszcze króluje na naszych stronach. Na okładce "Bery" w Wojsce i Połomi – przykład obrzędowości ostatekowej. Więcej na ten temat na str. 7.

CO JESZCZE W WYDANIU?

W styczniu odbyła się premiera "Złodziejskiego spadku" – najnowszej książki Bożeny Mazalik – pisarki, felietonistki i podróżniczki z Wojski. Tym razem autorka zaprasza nas do odwiedzenia alpejskiej wioski epatującej mrocznym, nostalgicznym i odrobinę groźnym urokiem zimy (str. 6).

Orlik, bieżnia, termomodernizacja przedszkola – jakie jeszcze inwestycje planuje Gmina Tworóg? (str. 10)

TUTAJ NAS ZNAJDZIESZ

TWORÓG

G.S. Tworóg
ul. Zamkowa 45

Piekarnia Łubowski
ul. Zamkowa 37

Gminny Ośrodek Kultury
ul. Zamkowa 1

HANUSEK

„Dzelfa” S.C.
ul. B. Chrobrego 16

BRYNEK

Husqvarna
ul. Tarnogórska 7a

POŁOMIA

Sklep Spożywczy „MART”
ul. Bytomska 64

WOJSKA

ul. Powstańców Śl.
Sklep Spożywczo-Przemysłowy

BORUSZOWICE

ODiDO
ul. Nowy Świat 2

NOWA WIEŚ TW.

Sklep Spożywczy
ul. Wiejska 61

KOTY

Mini Market „Mix”
ul. Potępska 2

W ROLI GŁÓWNEJ: KOBIETA

Foto. Babskie comby w Hanusku (zdz. powyżej) i Tworogu (zdz. poniżej) - o karnawałowych imprezach w wersji kobiecej i nie tylko na str. 7.

REDAKCJA

www.twg-kurier.pl
twgkurier@poczta.fm
tel. +48 512 950 842

REDAKTOR NACZELNA
Marta Kobędza-Krain

DZIENNIKARZ
Anna Zapart

KREACJA
Łukasz Krain

MECENAT
Grażyna Chmiel
dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury

WYDAWCA

GMINNY
OŚRODEK
KULTURY
W TWOROGU

DRUK

fotoidruk.pl

NIESAMOWITA PODRÓŻ W CZASIE

Foto. 6 lutego, z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego uczniowie i nauczyciele z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wojsce przenieśli się w czasie, prosto do kolorowych lat 90. Było bardzo wesoło, barwnie i tanecznie. Prócz okazji do przebrania się w strój nawiązujący do dekady, dzień w stylu lat 90. umożliwił poznanie takich „nowinek” jak walkman czy kasetą magnetofonowa.

PANOWIE TWOROGA: PHILIPP COLONNA VON FELS (1783 – 1807). CZĘŚĆ 3.

Najwięcej uwagi hrabia Philipp poświęcił hutnictwu, które w znacznym stopniu unowocześnił. Przede wszystkim zdecydował o wygaszeniu dwóch ostatnich dymarek na Górnym Śląsku (w Tworogu i Kotach). Nie przynosiły one oczekiwanych przez hrabiego zysków ekonomicznych, a metoda wytapiania żelaza była już przestarzała. Zastąpił je wielkim piecem wybudowanym w Kotach ok. 1800 roku.

Pisarza hutniczego, którym wówczas był Johann Benda, przeniósł z Tworoga do Kotów. W parafii kotowsko-tworogowskiej działały wówczas dwie takie huty, jedna na Nowej Żyłce (Kanolu), a druga między Brynkami a Hanuskim, na osadzie zwanej od nazwy stojącego tam pieca – Hoheofen (Wysoki Piec).

Huta ta należała jednak do właścicieli Brynka. Wytapianie żelaza w dymarkach było dotychczas uzasadnione wysokim kosztem wybudowania wielkiego pieca, a poprzedni właściciel Tworoga, Franciszek Józef Colonna zu Fels, nie przywiązywał większej wagi do czerpania zysków ze swoich hut i oddał je w dzierżawę. Fortuna Philippa Colonna była jednak ogromna i pozwoliła mu na wybudowanie wielkiego pieca w majoracie tworogowskim. Wydajność takiego pieca była znacznie większa niż małych dymarek, co łączy się z tym, że przynosił większe zyski. Oprócz tego w majoracie działały już fryszerki w Potępie i Wesolej. W niedalekiej Żyłce, należącej administracyjnie do ziemi strzeleckiej, Colonna przekształcił tamtejszą dymarkę na fryszerkę w 1781 roku. W 1795 roku zlecił wykonanie kanału na rzece Mała Panew, biegnącego równoległe do niej. Prowadził on z okolicy Żyłki (Alt-Zulkau) do osady Neu-Zulkau (Nowa Żyłka), założonej w 1736 roku przez hrabiego Leonarda Samuela Colonna. Przy kanale wybudowano hutę i trzy domy dla sześciu hutników i ich rodzin. Od tego czasu przysiółek ten zaczęto dodatkowo nazywać Canal bei Potempa (dzisiaj znany jako „Kanól”). W dobrach strzeleckich, oprócz wspomnianej fryszerki na Żyłce, hrabia Philipp wybudował w okolicy Staniszczy Wielkich – wielki piec, od wybudowania którego powstała osada

„Colonnowska” (dzisiejsze Kolonowskie, od nazwiska założyciela) i fryszerkę „Vossowska” (dzisiejsze Fosowskie, od nazwiska inspektora Vossa, który doradzał hrabiemu przy zakładaniu nowych hut); w Żędowicach – oprócz dwóch fryszerek powstałych z istniejących dymarek, wielki piec (przed 1790 rokiem); w pobliżu założonej przez siebie osady Świerkle – fryszerkę, przy której założył z kolei osadę dla hutników nazwaną od imienia hrabiego „Philippolis” (dzisiaj Świerkle i Philippolis należą do Zawadzkiego); dwie fryszerki: w Kowalowskim (1783) i Rogolowcu (rok budowy nie jest znany autorowi).

Przemysł hutniczy był głównym źródłem dochodowym hrabiego, ale czerpał również spore korzyści finansowe ze sprzedaży drewna, pochodzącego z jego licznych lasów. Ponadto lasy były bardzo bogate w zwierzynę, z której mięso stanowiło również pewne źródło dochodu. Ze sprzedaży „dzicyzny” rocznie uzyskiwano ok. 200 talarów („Reichsthäler”). Resztę mięsa pochodzącego z upolowanej zwierzyny przeznaczano na podarunki. W Tworogu hrabia posiadał swój zwierzyniec, w którym mógł polować. Zwierzyniec czyli tzw. Thiergarten był to ogrodzony obszar lasu, do którego naganiano zwierzynę. Znajdował się przy dzisiejszej drodze prowadzącej do Kieleczki (rozciągał się od lasów znajdujących się pod Tworogiem przy drodze wojewódzkiej nr 907 po ulicę Świniowicką w Tworogu). Przez tworogowski zwierzyniec przepływał potok (wypływający ze stawu w Potępie), na którym utworzono dwa niewielkie zbiorniki wodne (według szkicu ks. Hoschecka z 1786 roku – zdj. poniżej). Znajdował się tam również domek myśliwski. W pogodne

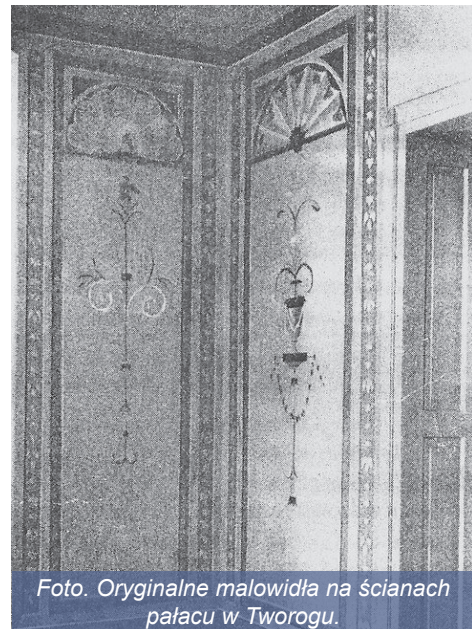

Foto. Oryginalne malowidła na ścianach pałacu w Tworogu.

dni hrabia chętnie organizował polowania. Najczęściej zaganiano zwierzynę do ogrodzonego zwierzyńca, łapano ją w rozciągnięte sieci, a potem zabijano. Poważną plagą w tamtym czasie były wilki, których w lasach tworogowskich też nie brakowało, toteż bardzo często urządzano polowania właśnie na te drapieżniki. W 1800 roku doszło w Tworogu do tragedii. Wilk zaatakował pasterza Szymona Wrzółka w niedzielę Zesłania Ducha Świętego. Chłopiec zadał mu cios biczem, ale wilk rzucił się na niego, pogryzł mu głowę i zranił jego klatkę piersiową, po czym uciekł. Rany pasterza się wygoiły, ale kilka tygodni później zachorował na wodowstręt (czyli wściekliznę), dostał ataku szafu i zmarł 02.08.1800 roku.

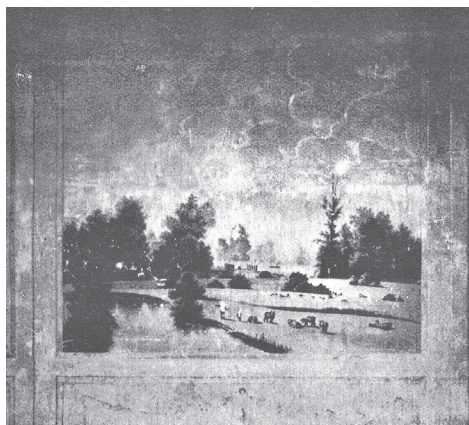
W 1802 roku Colonna podwyższył zamek w Tworogu. Zostało to udokumentowane w kronice ks. Hoschecka „Liber Archivalis Parochiae Tworogensis”: „W Tworogu w 1802 roku podwyższono zamek”. Było to ostatnie zdanie tej kroniki. Pałac został podwyższony i urządzony zgodnie ze „smakiem” Colonna. Architektem przebudowanego zamku był Friedrich Wilhelm Degener urodzony w Sławie w dzisiejszym woj. lubuskim w 1775 roku. Na początku XIX wieku Degener pełnił w Koszęcinie funkcję inspektora budowlanego. Zmarł w 1826 roku (patrz Sławomira Krupa „Właściciele koszęcińskiego pałacu oraz ich siedziba w okresie od XVII wieku do 1945 roku – zarys dziejów”).

Wnętrza pałacu wykończone zostały w 1805 roku. Prace malarskie hrabia zlecił malarzowi o nazwisku Hecker. Jeszcze na początku XX wieku w dwóch pokojach na parterze budynku istniały polichromie i freski, które były prawdopodobnie jego autorstwa (istnieje podanie, iż wykonawcami tych malowideł byli przebywający na zamku żołnierze napoleońscy). W jednym z pokoi znajdowały się freski związane z mitologią, natomiast w drugim malowidła przedstawiające sceny wiejskie z Tworoga, na których podobno osobiście uwieczniony został hrabia Colonna. Na pierwszym z nich widniał hrabia idący na polowanie, na drugim jak łapie złodzieja na kradzieży drewna z lasu, a na trzecim na tle tartaku, istniejącego wówczas w „Zielonego Młyna”.

W czasie panowania Philippa Colonna na zamku w Tworogu przyjmowani byli różni zacy goście. Wśród nich znaleźli się m.in.: książę Pszczyzny – Hecog Friedrich Ferdinand von Anhalt - Köthen, dyrektor Wyższego Urzędu Górniczego hrabia Friedrich Wilhelm von Reden czy późniejszy minister spraw zagranicznych i kanclerz Prus - Karl August von Hardenberg (1802 lub 1803 rok). Hardenberg zatrzymał się w tworogowskim pałacu na posiłek. Philippa Colonna nie było wówczas w Tworogu.

W latach 1800-1807, które okazały się ostatnimi w życiu hrabiego Philippa Colonna, stan jego zdrowia ciągle się pogarszał. Śmierć matki w 1800 roku, napaść

Napoleona na Prusy oraz śmierć przyjaciela i zarządcy Harassowskiego w 1806 roku na pewno przysporzyły mu dodatkowych trosk. W 1805 roku stan jego zdrowia pogorszył się na tyle, iż zamierzał ustanowić królową Luizę (żonę króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III) swoją dziedziczką i przepisać jej Strzelce Opolskie oraz Tworóg. Po wyzdrowieniu zrezygnował z tego zamiaru. Proszę sobie jednak wyobrazić jak potoczyłyby się losy Tworoga, gdyby dobra te zostałyby jednak przepisane królowej Prus. Można przypuszczać, że nasze miejscowości mogłyby być odwiedzane wtedy przez kolejnych królów pruskich, a później cesarzy niemieckich.

W ostatnich latach swojego życia hrabia często przebywał w różnych kurortach zdrowotnych. Mimo to rozwijała się u niego puchlina wodna, na którą zmarła już jego matka. Po dwóch latach pobytu w Austrii, w lutym 1807 roku, Colonna przebywał na kuracji w Koszycach w północnych Węgrzech (dzisiejsza Słowacja). Jego stan zdrowia pogorszył się jednak do tego stopnia, iż zdecydował się na podróż powrotną do ojczyzny, nie mając świadomości, na jakie zagrożenie będzie narażony. Kiedy rankiem 9 lipca 1807 roku wsiadał w Sobrance (wschodnia Słowacja) do swojego powozu zapewne nie przypuszczał, że będzie to jego ostatnia podróż. Po przebyciu ok. 30 km, pomiędzy miejscowościami Zbudza (po węgiersku Izbugya) i Stare (po węg. Sztara) hrabia dokończył żywota, dusząc się własną wydzieliną (na skutek zaccopowania oskrzeli). Tylko jego kamerdyner, późniejszy księgowy, Fischer był przy nim w chwili śmierci. Philipp Colonna został pochowany w miejscowości Stare w krypcie pod ołtarzem św. Krzyża w tamtejszym kościele katolickim. Po zbudowaniu tam w 1842 roku nowego kościoła, przeniesiono szczątki pochowanych w krypcie do krypty pod ołtarzem głównym w nowej świątyni.

Ostatni właściciel Tworoga i Strzelce Opolskich z linii Colonnów zmarł w czasie kiedy po napaści Napoleona Bonaparte

Foto. Originalne malowidła na ścianach pałacu w Tworogu (zdjęcia ze zbiorów Fryderyka Zgodzaja).

wały się losy całego Królestwa Prus. Na trzy dni przed śmiercią hrabiego Philippa, tj. 6 lipca 1807 roku doszło w Tilsit (Sowieck - dzisiejsza Rosja) do historycznego spotkania trzech władców europejskich: cara Alexandra I, cesarza Francuzów Napoleona Bonaparte oraz króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III. W Tilsit miano ustalić warunki pokojowe po porażce Prus z Francją, przy czym strona pruska ułożyła sobie nie lada plan. Zamiast króla do rozmowy z Napoleonem miała przystąpić żona pruskiego monarchy – królowa Luiza, która używając swojego wdzięku miała wpłynąć na cesarza i w ten sposób wynegocjować dla swojej ojczyzny jak najlepsze warunki pokojowe. Tak też się stało i gdyby nie zazdrosny król pruski, który wtargnął do pokoju negocjacyjnego (gdyż za drzwiami przysłuchiwał się całej rozmowie), to plan zapewne by się udał. W rozmowie z Napoleonem królowej Luizie doradzał minister von Hardenberg, którego 4 lata wcześniej przyjmowano na zamku w Tworogu.

Michał Dramski

Autor opracowania dziękuje Katarzynie Mańko za korektę tekstu.

KWESTIA PANOWANIA NAD TWOROGIEM W LATACH 1818 – 1824 ROZSTRZYGNIĘTA

W numerze 181 z dnia 8 kwietnia 2024 roku naszego miesięcznika, w artykule „Baron Karol von Gastheimb – właściciel Tworoga w latach 1813 – 1824” obiecałem Państwu przeprowadzenie kwerendy dokumentacji znajdującej się w Archiwum Państwowym w Katowicach w zbiorze pt. „Archiwum książąt Hohenlohe-Ingelfingen z Koszęcina z lat 1454 – 1945” pod kątem rozwiązania kwestii panowania nad majoratem tworogowskim w latach 1818 – 1824. Taką kwerendę przeprowadziłem.

W wymienionym wyżej artykule TWG Kuriera z kwietnia 2024 roku postawiłem tezę: „Baron Karol von Gastheimb był faktycznym Panem dóbr tworogowskich do dnia swojej śmierci, czyli do 27 lutego 1824 roku”. Myliłem się nieznacznie, gdyż ziemie te należały do Gastheimba nie tylko do dnia jego śmierci, ale o dziwo jeszcze rok po niej!

Proces pozyskania dla siebie pełnych praw własnościowych do dóbr tworogowskich trwał dla Andrzeja Renarda od 29 stycznia do 10 czerwca 1825 roku. Dopiero wtedy hrabia stał się pełnoprawnym właścicielem tych ziem, a już 8 grudnia tego samego roku odsprzedał je księciu Adolfowi z Hohenlohe – Ingelfingen z Koszęcina.

Podawana dotychczas informacja jakoby od 1818 roku majorat tworogowski należał do hrabiego Renarda jest błędna i nie należy jej dalej powielać!

Zapraszam do zapoznania się z bezsprzecznymi argumentami w tej kwestii.

Na wstępie należy zaznaczyć jedno: dopóki żył baron von Gastheimb dopóty ziemie tworogowskie miały pozostać jego własnością. Dopiero po jego śmierci miały zgodnie z jego wolą zostać przekazane we władanie hrabiemu Andrzejowi Renardowi, wnukowi zmarłej żony barona, hrabiny Szarlotty von Gaschin. Warunek był jednak jeden: hrabia Renard miał się do tego czasu ożenić ze szlachcianką. W przeciwnym razie dobra te miały zostać przekazane dzieciom Leopolda von Gaschin, syna Szarlotty z pierwszego małżeństwa. Gastheimb wyznaczał nawet hrabiemu Renardowi daty, do których ten miał wywiązać się z obowiązku ożenku. Pierwszy termin upłynął 1 maja 1823 roku. Drugi 17 lutego 1824 roku, czyli na 10 dni przed śmiercią barona. Lecz hrabia ani myślał się żenić.

Baron Gastheimb zmarł 27 lutego 1824 roku, a sprawa dziedzictwa majoratu tworogowskiego nie była jednoznacznie rozstrzygnięta. Pomiędzy Renardem a hrabią Leopoldem von Gaschin doszło do pertraktacji, których owocem była umowa ugodowa spisana 29 stycznia 1825 roku w Raciborzu. W tym dniu doszło do spotkania pomiędzy hrabią Leopoldem von Gaschin, Ernstem von Strachwitzem (szwagrem Leopolda), kuratorem, który reprezentował nieletnie dzieci hrabiego Gaschina oraz hrabią Andrzejem Renardem. Zawarto ugodę, wobec której zapis w testamencie barona Gastheimba dotyczący przejęcia Tworoga przez hrabiego Renarda tylko pod warunkiem jego ożenku z osobą o pochodzeniu szlacheckim został zniesiony. Tytuł właściciela Tworoga przysługiwał więc baronowi Gastheimbowi jeszcze prawie rok po jego śmierci, co też zaznaczono w zawartym porozumieniu. Dopiero z momentem zniesienia „ferytalnego” zapisu, czyli deklaracją zawartą w paragrafie 2 porozumienia („Na skutek zniesienia tego warunku zarówno ze strony hrabiego Leopolda von Gaschina jak i ze strony jego dzieci reprezentowanych przez specjalnego kuratora hrabiego Ernsta von Strachwitz zezwala się: aby tytuł właściciela majątku Tworóg, który do dzisiaj przysługiwał zmarłemu wolnemu panu von Gastheimb, w całości i bez ograniczeń przysługiwał panu hrabiemu von Renard; jak również na to, że dobra te są jego własnością i są do jego wyłącznej dyspozycji”) dobra tworogowskie mogły w pełni prawnie przejść na własność hrabiego Renarda. Umowa musiała jednak zostać zatwierdzona: najpierw przez Pruskie Kolegium Opiekuńcze (oddział górnośląski z siedzibą w Raciborzu), a później najprawdopodobniej przez samego króla pruskiego. Pierwsza instytucja zatwierdziła ugodę 21 lutego 1825 roku. Dekret (najprawdopodobniej królewski) w tej sprawie, ostatecznie potwierdzający przepisanie własności dóbr tworogowskich na hrabiego Andrzeja Renarda został wydany 10 czerwca 1825 roku.

Oczywiście nieletnie dzieci hrabiego von Gaschina („contessa Karolina, hrabia Amand von Gaschin i contessa Maria Luiza”) miały zostać zgodnie z umową należycie odszkodowane: każde w kwocie 20 000 talarów pruskich Courant, które miały zostać wypłacone po osiągnięciu przez nich pełnoletności lub po wyjściu za mąż którejś z hrabianek. Dla zabezpieczenia przyszłej wypłaty tego kapitału młodym Gaschinom hrabia Renard musiał zapisać go w księdze hipotecznej Tworoga („zaraz w następnej pozycji za zapisanymi zastawnymi listami hipotecznymi o wartości 111 320 talarów ciężącymi na majątku Tworoga”). Kolegium opiekuńcze w Raciborzu zobligowało Renarda do takiego wpisu w przeciągu sześciu tygodni od wydania potwierdzenia ważności umowy (czyli od 21 lutego 1825 roku).

Dla zainteresowanych dziejami Brynka: córka wymienionego wyżej Amanda von Gaschin (1815–1866) – Wanda von Gaschin (1837 – 1908) została żoną hrabiego Hugo Henckel von Donnersmarck (1832 – 1908), który był pierwszym właścicielem Brynka z rodu Donnersmarków.

Osobną kwestią związaną z przejęciem panowania nad majoratem tworogowskim w latach 20. XIX w. była kwestia konieczności sprzedania tych dóbr przez hrabiego Renarda. Pierwsza informacja, do której dotarłem studiując dokumenty z „Archiwum książąt Hohenlohe”, a która poświadcza fakt konieczności sprzedaży Tworoga, pochodzi już z 1822 roku. Podał ją Alexander Bally, ówczesny sekretarz, a później generalny pełnomocnik Adolfa zu Hohenlohe – Ingelfingen, w liście do księcia z dnia 1 listopada 1822 roku. Bally wracając do Koszęcina z podróży służbowej został przyjęty w Strzelcach Opolskich przez Franza von Zawadzkiego, generalnego pełnomocnika hrabiego Renarda. To Zawadzki oznajmił Ballyemu, że dobra tworogowskie mają być w przyszłości sprzedane i to pomimo tego, że ich przyszłemu właścicielowi tak bardzo zależy na tamtejszej ekonomii (gospodarstwie rolnym). Cyt. z listu Ballyego: „Ekonomia w tych dobrach mocno leży na sercu hrabiego Renarda. Ta graniczy ze Strzelcami i jest prawie kompletnie oddzielona od zakładów przemysłowych, jak i od lasów Tworoga. Jako jej spodziewany przyszły właściciel włożył w nią bardzo dużo. Tak naprawdę to chyba byłby gotowy dogadać się z kupcem Tworoga, zapłacić mu za ekonomię albo poświęcić dla niej lasy strzeleckie.”

Od tego momentu kupnem dóbr tworogowskich zaczął interesować się książę Adolf. W marcu 1823 roku wysłał swojego pełnomocnika do barona Gastheimba, który mieszkał w Opawie. Podróż prowadziła znowu przez Strzelce Opolskie, więc Bally nie omieszkał wstąpić do tamtejszego zamku, aby jeszcze dokładniej wypytać Zawadzkiego o kwestie związane ze

sprzedażą Tworoga. W liście z Raciborza z 8 marca 1823 roku Bally zanotował: „W Strzelcach dowiedziałem się ciekawych rzeczy o Tworogu. Moje przypuszczenia w kwestii tego, że sprzedaż Tworoga jest konieczna ze względu na utrzymanie Strzelec zostały potwierdzone. Pan von Zawadzki zapewnił mnie, że najlepszą drogą jest zwrócenie się do barona Gastheimba, gdyż ten zamierza przekazać sprawę sprzedaży hrabiemu Renardowi (...).” A tak urzędnik Hohenlohego relacjonował mu o samej wizycie u ówczesnego właściciela majoratu tworogowskiego: „Przez barona von Gastheimba zostałem przyjęty bardzo przyjaźnie. O oddzielnym kupnie Tworoga (bez Świbia) był już poinformowany. Wyraził zdanie, że oprócz rozciągłości procesu podziału majątku innych trudności nie będzie. Hrabia Renard przebywa aktualnie we Wiedniu i ma powrócić dopiero 16. tego miesiąca. Baron oznajmił mi, że od razu po powrocie hrabiego Renarda przekazuje prawa sprzedaży na pana von Zawadzkiego (...). Tworóg posiada nie 36 000 morgów kwadratowych lasu, ale tylko połowę tego. (...) Nie udało mi się dowiedzieć ceny żądanej za majątek. (...) Hrabia Renard musi się ożenić do 1 maja, ale nie robi tego.” No cóż, zapewne doszło potem do rozmowy pomiędzy Gastheimbem i wnukiem jego zmarłej żony, gdyż Tworóg nie został jeszcze wtedy sprzedany. Jak już wiemy sprzedaż nastąpiła 8 grudnia 1825 roku (przy czym pierwszy projekt umowy kupna/sprzedaży zaproponowany przez pełnomocnika Renarda – von Zawadzkiego powstał już w lipcu 1825 roku).

Wniosek jaki płynie z przeprowadzonych badań:

Hrabia Andrzej Renard był pełnoprawnym właścicielem dóbr tworogowskich pomiędzy 10 czerwca a 8 grudnia 1825 roku, a więc tylko przez niespełna 6 miesięcy. Powodem, dla którego był zmuszony je sprzedać, była trudna sytuacja finansowa dóbr strzeleckich.

Michał Dramski

Źródła:

- „Dokumenty dotyczące kupna majątku Tworóg przez Adolpha zu Hohenlohe-Ingelfingen Copia Vidimata dokumentu dotyczącego obciążenia hipoteki na rzecz spadkobierców poprzedniego właściciela hr. Andreeasa von Renarda” – AP w Katowicach zbiór 12/384/0 sygn. 514
- „Acta der Fürstlichen Privat Kanzlei betreffend den Ankauf der Herrschaft Tworog” – AP w Katowicach zbiór 12/384/0 sygn. 363
- „Acta der Fürstlichen Privat Kanzlei betreffend von Ballyschen Briefen vol. 1” - AP w Katowicach zbiór 12/384/0 sygn. 9319)

KRYMINAŁ NA DZIEŃ KOBIET Z MĘSKIM PIERWIASTKIEM

„Złodziejski spadek” – kryminał od kobiety, o kobietach, dla kobiet, choć z męskim pierwiastkiem i wyraźnym przestaniem. Kobieta to istota o wielu twarzach, intrygująca, tajemnicza, czasami niebezpieczna, mająca światu do zaoferowania niezwykle silną i determinację. Cóż, pozycja obowiązkowa na Dzień Kobiet. W styczniu odbyła się premiera najnowszej książki Bożeny Mazalik – pisarki, felietonistki i podróżniczki z Wojski.

Bożena Mazalik nie pierwszy raz podjęła temat kobiecości, który w jej wydaniu nie ma nic wspólnego ze stereotypem wątej, delikatnej i słabej niewiasty. Nie ma też mowy o mdłym romansie, bo też ona sama mdłą kobietą nie jest. – Schematy i przewidywalność w moim życiu nie sprawdzają się, a w literaturze po prostu nie czuję się dobrze w obyczaju – stwierdza. Za to thrillery, kryminały, intrygi i przygody to już zupełnie inna historia. – Adrenalina musi być. To chyba najlepsza przyprawa życia – przyznaje Bożena Mazalik, kobieta niesztampowa, energiczna, zawsze głodna nowych doświadczeń. – Poznajemy siebie całe życie, czasami wiedza, jaką zdobywamy, nie podoba nam się. Odkrywamy w sobie słabości, czasami zło, demony przeszłości, co jest dobre i potrzebne. Ja nie boję się siebie i czerpię z tego kim i jaka jestem. To widać w moich książkach – przyznaje. Co tym razem zaproponowała czytelnikom? Na przekór wiosennym tęsknotom pisarka zaprasza nas do odwiedzenia alpejskiej wioski epatującej mrocznym, nostalgicznym i odrobinę groźnym urokiem zimy. W „Złodziejskim spadku” zawarła wszystko, co lubi: tajemnicę, intrygę, kobiece bohaterki, odrobinę testosteronu i oczywiście adrenalinę...

Jest zima. W miasteczku Ratsel, u podnóża Alp, poznajemy Hildę Mainwolf – lubianą i szanowaną Panią wiceburmistrz. W pobliżu miasteczka, po stromych urwiskach, wiją się wąskie, alpejskie drogi, niezachęcające do szybkiej jazdy. Gdy dochodzi do wypadku samochodowego z udziałem córki Hildy, pokryta śliską warstwą ubitego śniegu ulica staje się oczywistą przyczyną zdarzenia,

z którą nikt nie dyskutuje. Nikt, prócz byłej policjantki. Wiedziona doświadczeniem i intuicją, rozpoczyna własne śledztwo motywowane jeszcze jedną tajemnicą – Hilda znika... „Złodziejski spadek” to opowieść o kobietach ukształtowanych trudnymi doświadczeniami, które pomimo upływu lat pozostają uwikłane w przeszłość. Przeszłość zaś, niczym kolejna kobieca bohaterka, bywa najbardziej niebezpiecznym wrogiem.

Bożena Mazalik swoją literacką podróż rozpoczęła w 2012 r. reportażem „Baba na safari” – opowieścią o własnych doświadczeniach w słonecznej, ciepłej, ale też niebezpiecznej Afryce. Debiut bardzo udany, który dodał jej odwagi i rozbudził apetyt na więcej. W 2017 r. wydała „Ciosy słońca” – powieść, której akcję ulokowała na Czarnym Kontynencie. Tym razem złożyły pejsaż staje się nieco mroczniejszy. Są kłusownicy, przemytnicy i sporo przygód podgrzewających emocje. W 2019 r. czytelnicy otrzymali zupełnie nową jakość – „Kryminalne przypadki Matyldy”. Akcja, doprawiona romanssem i humorem, rozgrywa się w Sarnim Dworze w otoczeniu zieleni lasów i skrzypiących, drewnianych podłóg. W międzyczasie próbki jej twórczości opublikowano w zbiorach opowiadań: „Lato moralnego niepokoju”, „Tarnowskie Góry kryminalnie”, „Tarnowskie Góry romantycznie”. Najnowsza książka, pełna śniegu, chłodu i tajemnic, to nowy odcień na literackiej palecie Bożeny Mazalik.

Skąd pomysł na mroźną lokalizację? – Wszystkie miejsca akcji, które pojawiają się w moich książkach, to autentyczne lokalizacje, które widziałam, odwiedziłam, których doświadczyłam i które we mnie zostały. Tym, co sprawia, że zapamiętuję silniej i chcę utrwalić konkretne miejsce to wrażenia zmysłowe (kolory, ale też zapachy, smaki) i emocje. I tych doświadczyłam w Alpach. Z drugiej strony wykorzystywanie w pracy pisarskiej autentycznych lokalizacji to sposób na znalezienie kompromisu pomiędzy prawdą a fikcją – mówi. W „Złodziejskim spadku” bardzo dokładnie zostały opisane almy – drewniane domki górskie. – I to jest wierny opis. Nazwa została zmieniona na potrzeby fabuły, ale klimat okolicy i wygląd chat odtworzyłam w zgodzie z moją pamięcią, podobnie fragment drogi i urwisko, gdzie dochodzi w książce do wypadku samochodowego – mówi pisarka.

Dlaczego warto sięgnąć po „Złodziejski spadek”? Subiektywnie – bo to książka

stworzona w naszej gminie, przy biurku (i w fotelu!) w Wojsce, przyjęta z sentymentem i dumą. Przede wszystkim jednak jest to dobrze napisany kryminał, który czyta się bardzo szybko – od deski do deski. Warsztat pisarki Bożeny Mazalik jest nienaganny, a opisy miejsc angażują uwagę czytelnika tak bardzo, że mimowolnie uruchamia się potrzeba odnalezienia Ratsel na mapie. Od razu uprzedzamy – nie znajdziecie. Nazwa jest fikcyjna, a w tłumaczeniu na język polski „Rätsel” oznacza zagadkę, łamigłówkę... Czy uda się ją rozwikłać? Czy będzie happy end? – Tego nie zdradzę, ale powiem, że moim zdaniem „happy end” to nie jest element konieczny dobrego zakończenia, w przeciwieństwie do odczucia satysfakcji...

Książki szukajcie w tarnogórskich księgarniach, w internecie oraz na półkach Gminnej Biblioteki Publicznej w Tworogu oraz filii w Połomi i w Wojsce. Polecamy.

NOWOŚCI WYDAWNICZE W BIBLIOTECE

Na półkach Gminnej Biblioteki Publicznej w Tworogu czekają na Was nowości książkowe. Bogaty wybór literatury pięknej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży, wśród nich kontynuacje powieści, na które tak bardzo czekacie. Gorąco zachęcamy do korzystania z katalogu on-line, gdzie w wygodny sposób możecie zamawiać i rezerwować książki. Katalog dostępny na stronie internetowej www.gok-tworog.pl w zakładce "katalog biblioteki". Zapraszamy także do siedzimy w Tworogu.

BAWIMY SIĘ!

Wielki Post już się zaczął, ale wspomnienie zabaw karnawałowych jeszcze króluje na naszych stronach. Nie tak dawno w Wojsce i Połomi odbyło się coroczne wodzenie niedźwiedzia zakończone zabawą ostatkową – wydarzenie reliktowe w skali powiatu. W lutym nie brakowało też babskich combrów. Poniżej kilka karnawałowych przykładów z Gminy Tworóg.

Zapusty. Tym słowem określa się ostatnie trzy dni karnawału. W niektórych częściach Polski w tym czasie organizowano combrы – zabawy adresowane tylko i wyłącznie do kobiet. Wówczas młode mężatki wkupywały się w grono bardziej doświadczonych kobiet. Współcześnie, przynajmniej w gminie Tworóg, babskie combrы są organizowane przez cały okres karnawału. Zaniknął też pierwotny cel. Zabawa ma dziś czysto rozrywkowy charakter. Gdzie bawiono się w tym roku?

Hanuszek

1 lutego po raz kolejny odbył się babski comber w Willi Hanuszek. Na zabawę karnawałową dla kobiet zaprosiło Koło Gospodyń Wiejskich z Boruszowic i Hanuska. Impreza zgromadziła imponującą liczbę uczestniczek, bo aż 120!

Wszystkie wykazały się niebywałą pomysłowością i ogromnym dystansem do siebie. Niektóre samodzielnie przygotowały kostiumy! Na parkiecie wirowały zakonnice z biskupem, markiz z markizą, policjantki, diabllice, Myszkі Minnie, piratki, Indianki... Jednym zdaniem: babki do tańca i różańca! Impreza ma długą historię, odbywa się od kilkunastu lat. Jak zapewniają gospodynie, za rok będzie kolejna okazja do wspólnej zabawy. – Drogie Panie, zanotujcie w terminarzu datę 31 stycznia 2026 r. Już dziś zapraszamy! – mówi przewodnicząca KGW, Irena Wallach.

Tworóg

Wesołe harce na sali widowiskowej w GOK-u w Tworogu miały miejsce 8 lutego. W babskiej zabawie wzięło udział 90 kobiet w karnawałowych przebraniach. Zabawa taneczna została zorganizowana zamiast „Babińca” – imprezy łączącej babski comber z Dniem Kobiet. Bez względu na nazwę, tej nocy królowały „baby”. Tańczyły, wygłupiały się, odreagowywały bez presji męskich spojrzeń (zdjęcia z imprez jak zawsze na twg-kurier.pl).

Wodzenie niedźwiedzia

W tradycyjnej, dorocznej obrzędowości zapusty pełniły „magiczną” rolę. Był to moment, kiedy zmęczeni zimą i karnawałowym chaosem ludzie poszukiwali słońca i nadziei. Rodziła się także potrzeba symbolicznego wysprzątania przestrzeni, by zrobić miejsce dla nowego życia, dla wiosny... Trzy graniczne dni pomiędzy karnawałem a Wielkim Postem temu miały służyć. W naszej gminie podręcznikowym przykładem obrzędowości zapustnej są **Bery w Wojsce i Połomi.**

Foto. Fotorelacja z „berow” - Piotr Gansiniec.

Wodzenie niedźwiedzia odbyło się 1 marca. W obydwu sołectwach Ber cieszył się ogromnym powodzeniem – każda gospodyni chciała z nim zatańczyć. Gospodarze zaś mogli się pocieszyć w ramionach „baby”, czyli zadziornej i figlarnej członkini wesołej ferajny (w tej roli tradycyjnie... mężczyzna). Wydarzenie, jak co roku, zakończyła zabawa ostatkowa, podczas której niedźwiedź – uosobienie zła i zimy – został rytualnie unicestwiony... Znak, że czas na wiosnę.

JAK WYGLĄDA NASZ STRÓJ LUDOWY?

Czy strój przypominał ŚLĄSKI STRÓJ ROZBARSKI jaki podziwiamy podczas występów zespołów ludowych, czy jednak bliżej nam do ŚLĄSKA OPOLSKIEGO? Nasza Gmina jest wyjątkowa. Także w materii ubioru.

Na przełomie stuleci granice zmieniały się, a polityka państw zmuszała to zmiany poglądów. Życie regionu ewoluowało, ludność migrowała. Jednak można znaleźć cechy charakterystyczne dla regionu. To są nasze korzenie i nasze dziedzictwo kulturalne. Zapraszamy w podróż w czasie po modzie na ludowo.

Tut. urząd – biuro promocji gminy w Referacie Spraw Obywatelskich przystąpiło do konsultacji z regionalistką Ewą Kruszyną, członkiem Polskiego Towarzystwa

Ludoznawczego. Z pomocą Pani Ewy biuro promocji planuje określić i skompletować (uszyć) stroje ludowe z naszego Regionu – z terenu obecnej Gminy Tworóg.

Biuro promocji posiada już sporo zdjęć pozyskanych podczas prac nad albumem „Gmina Tworóg Dawniej” (wydanym w 2014 r.), na których można oprzeć konsultację. Mimo to przyłączamy się do apelu Gminy i prosimy osoby, które mają jeszcze w swoim archiwum rodzinnych zdjęcia przodków, o udostępnienie ich. Zdjęcia można:

- przynieść do Urzędu Gminy Tworóg – zostaną zeskanowane i oddane,
- przesłać na messenger gminy,
- przesłać mailem na adres: j.leksy@ug.tworog.pl.

BABCIA I DZIADEK NA PARKIECIE

Walentynki, karnawał i jeszcze Dzień Babci i Dziadka - każdy powód jest dobry, by dobrze się bawić. Koło Emerytów z Tworoga udowodniło, że wiek to tylko liczba, która na parkiecie nie ma znaczenia. 15 lutego Koło zorganizowało spotkanie integracyjne w karnawałowo-walentynkowym wydaniu. Była muzyka, tańce, słodkości w kształcie serca i karnawałowe przebrania. Wszyscy zgodnie uznali, że takie popołudnie trzeba koniecznie powtórzyć.

DZIEŃ BABCI I DZIADKA W WOJSCE

7 lutego salę gimnastyczną ZSP w Wojsce wypełnili najbliżsi przedszkolaków i uczniów podstawówki a na scenie pojawili się młodzi artyści z repertuarem adresowanym do Babć i Dziadków.

To właśnie święto seniorów było główną przyczyną organizacji wydarzenia, choć nie jedyną. Środowisko szkolne postanowiło wysłać w świat wiadomość: bądźmy razem, rozmawiajmy, spędzajmy wspólnie czas, budujmy relacje i bliskość. I róbmy to na przekór nowoczesnym trendom promującym technologię cyfrową i wirtualny świat. Występ dzieci i młodzieży miał przypomnieć o wartości jaką jest rodzina i zachęcić do życia bez „lajków”, za to z ludźmi z krwi i kości.

ROZWÓJ ENERGETYKI ROZPROSZONEJ OPARTEJ O ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

4 marca w GOK-u w Tworogu odbyło się spotkanie dotyczące realizacji projektu pn. „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Tworóg”. Gmina będzie realizowała projekt w latach 2025-2026.

Projekt przewiduje udzielanie grantów na dostawę i montaż OZE:

- 42 szt. powietrznych pomp ciepła do c.o oraz c.w.u. lub tylko do c.o.(max. kwota grantu 25 000,00 zł)
- 42 szt. instalacji fotowoltaicznych wraz z magazynem energii (max. kwota grantu 32 000,00 zł, w tym na instalację fotowoltaiczną 12 000,00 zł, na magazyn energii 20 000,00 zł)
- 16 szt. magazynów energii montowanych do już istniejących instalacji fotowoltaicznych (max. kwota grantu 20 000,00 zł).

Projekt jest skierowany do osób fizycznych będących właścicielami lub współwłaścicielami budynków mieszkalnych położonych na terenie Gminy Tworóg (na których ma być wykonana instalacja OZE).

Projekt jest odpowiedzią na problemy województwa śląskiego zidentyfikowane w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Zielone Śląskie. Wskazano tu, iż główną przyczyną złej jakości powietrza jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych, a poprawa jakości powietrza jest kluczowym wyzwaniem dla województwa.

Projekt odpowiada na wyzwania stojące przed gminami pełniącymi: funkcje społeczno-gospodarcze, z problemami środowiskowymi, w transformacji górniczej, dla których wyzwaniem jest ukierunkowanie wsparcia na poprawę jakości środowiska.

Rozwój energetyki rozproszonej przyczyni się do poprawy jakości powietrza podregionu bytomskiego, zwiększenia udziału energii odnawialnej w ogólnym bilansie energetycznym gmin, redukcji zanieczyszczeń, poprawy zdrowia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców, a także do kształtowania postaw proekologicznych.

Całkowita wartość projektu jest szacowana na 2 955 340,00 zł. Na realizację projektu uzyskano dofinansowanie na łączną kwotę do 2 882 404, 40 zł (w tym środki z Unii Europejskiej: do 2 594 164,00 zł, środki z budżetu państwa do 288 240,40 zł).

Informacje o projekcie udzielane są w Urzędzie Gminy w Tworogu przez pracowników Referatu inwestycji, obrotu mieniem rolnictwa, ochrony środowiska i spraw komunalnych

tel. 887 301 305, 32 285 74 93 wew.54

R E K L A M A

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA NIEMIECKIEGO

ANNA DYREK

Tłumaczenia poświadczone i zwykłe dokumenty urzędowe, sądowe, umowy, akty notarialne, korespondencja firmowa

Tłumaczenia techniczne dla firm

+48 533 407 471
www.adverb.pl

Po sąsiedzku
w Nowej Wsi Tworoskiej

NAGROBKI

Herman Mazur

ul. Wiejska 24
42-690 Nowa Wieś Tw.

tel. (32) 284-66-71

nagrobkimazur@gmail.com

www.nagrobkimazur.ugu.pl

Oferujemy:

- * nagrobki granitowe od 3900 zł
- * akcesoria nagrobkowe
- * liternictwo - kute, piaskowane
- * stopnie schodów, parapety i blaty
- * granitowe stoły ogrodowe

WYPRZEDAŻ NAGROBKÓW

INWESTYCJE GMINY TWORÓG

Będzie Orlik!

Na horyzoncie pojawiła się kolejna inwestycja, która uzupełniają istniejącą na terenie gminy infrastrukturę oświatową. Przy ZSP w Wojsce będzie budowany kompleks boisk w ramach programu budowy kompleksów sportowych Orlik Edycja 2024.

Inwestycja obejmuje budowę:

- boiska piłkarskiego o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 30 x 62 m,
- boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 19X32 m
- zaplecza sanitarno-szatniowego,
- oświetlenia kompleksu,
- ogrodzenia kompleksu i piłkochwyłów,
- stojaków rowerowych.

Gmina Tworóg uzyskała dofinansowanie na realizację tego projektu w wysokości 50% wartości całkowitej. Koszt całkowity to 2 019 612,00zł. Jak informują pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy, inwestycja jest na etapie podpisywania umowy, następnie zostanie ogłoszone postępowanie przetargowe w celu wyłonienia wykonawcy, który zrealizuje projekt w formule zaprojektuj-wybuduj. Termin zakończenia realizacji: czerwiec 2026r

Ciepłej w przedszkolu

Gminne Przedszkole w Boruszowicach w końcu doczeka się termomodernizacji. Przedszkole zostanie objęte programem: Termomodernizacja budynku Gminnego Przedszkola w Boruszowicach realizowanego w ramach projektu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności Programu „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół” Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”. Na termomodernizację składa się: ocieplenie

stropu poddasza, wymiana okien, wymiana drzwi zewnętrznych i montaż nowego źródła ciepła – kotła na biomasę wraz z pompą ciepła powietrze-powietrze. Szacunkowy koszt zadania to 2 500 000,00zł.

Po wykonaniu dokumentacji projektowej, Gmina Tworóg w postępowaniu przetargowym wyłoni wykonawcę inwestycji.

Bieżnia tartanowa

Trwają ostatnie prace budowlane w ramach zadania pn. „Budowa bieżni tartanowej wraz z skateparkiem w miejscowości Tworóg”. Ostatnim etapem będzie położenie warstwy nawierzchni poliuretanowej na pasie bieżni (co wymaga to odpowiednich warunków pogodowych – dodatnich temperatur w dzień i w nocy).

Zakończenie prac planuje się zgodnie z zapisami umowy najpóźniej do dnia 21.03.2025 r. Zadanie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych. Kwota przyznanego dofinansowania to 1 645 199,05 zł. Całkowity koszt zadania 1 827 998,94 zł.

Fundusze na kulturę i turystykę

Gmina Tworóg otrzymała dofinansowanie na realizację projektu pn: Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym na terenie Gminy Tworóg w ramach w Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) dla Priorytetu: FESL.09.00-Fundusze Europejskie na rozwój terytorialny dla Działania: FESL.09.01-Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym – ZIT. Całkowita wartość projektu to 384 130.00 zł. Unijne dofinansowanie wynosi 326 510.50 zł, a wkład własny gminy Tworóg to 57 619.50 zł. W ramach zadania planuje się montaż 13

szt. tablic informacyjnych (stylizowanych), które zostaną zlokalizowane przy zabytkach i innych atrakcyjnych miejscach w Gminie wraz z aplikacją oraz budowę altany fotowoltaicznej, stojaków rowerowych, stacji naprawczej do rowerów. Projekt przyczyni się do promocji unikalnych walorów regionu, da szansę na stworzenie przestrzeni pozwalającej na zaangażowanie lokalnej społeczności w działania edukacyjne oraz kulturalne.

ZGARNIJ GRANT!

LGD „Leśna Kraina Górnego Śląska” zachęca do udziału w konkursie grantowym Śląskie NOWEFIO 2024-2026. Można zdobyć grant w wysokości 6.250 zł na realizację lokalnych inicjatyw oraz na rozwój instytucjonalny organizacji pozarządowych. Nabór wniosków będzie prowadzony w terminie 10.03.-31.03.2025r.

O dotację mogą się ubiegać:

- młode organizacje pozarządowe
- lokalne organizacje pozarządowe
- grupy nieformalne.

Projekt finansowany jest ze środków Narodowego Instytutu Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu NOWEFIO na lata 2021-2030. Liderem projektu jest Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości z Bielska-Białej oraz Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z Rybnika.

Więcej informacji oraz niezbędne dokumenty do pobrania na stronie:
www.fio.bcp.org.pl

JUBILEUSZOWA DYCHA PO TROWIE

Ruszyły zapisy na dziesiątą „Tworogowską dychę po trowie”. Jubileuszowa edycja biegu crossowego odbędzie się 10 maja o godz. 12. Zawodnicy wystartują z boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Tworogu. Będą mieć do pokonania dystans 10 km. Dodatkową dyscypliną będzie marsz NORDIC WALKING (5 km). Zapisy i regulamin na stronie www.zmierzymczas.pl.

Koordynatorzy:

- Artur Konfederak, tel. 788-065-114, email: akonfi@interia.pl
- Piotr Gwóźdź, tel. 798-419-380, email: gwozdzp@wp.pl
- Adrian Król, email: adrian.krol@wp.pl

ZIMOWE PÓŁKOLONIE – TYDZIEŃ FRAJDY!

Jak co roku dzieci z gminy Tworóg mogły skorzystać z oferty wyjazdowych wycieczek przygotowanej przez Gminny Ośrodek Kultury w Tworogu.

„Ferie z GOK” trwały od 17 do 21 lutego. Wspólną przygodę grupa ok. 40 osób rozpoczęła wycieczką do sali zabaw „Lemon” w Blachowni. Dzień później uczestnicy półkolonii zwiedzali kopalnię „Ignacy” w Rybniku, gdzie mogli na własne oczy zobaczyć jak działa silnik parowy. Natomiast w Strefie Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności było miejsce na swobodne eksperymentowanie i przeprowadzanie doświadczeń.

W środę, w Muzeum Paleontologicznym w Lisowicach, mali podróżnicy przenieśli się do świata dinozaurów. Zobaczyli m.in. szczątki archozaura, uznanego przez naukowców za pierwszego polskiego dinozaura drapieżnego, który bywa nazywany smokiem wawelskim. Czwartek upłynął wszystkim pod gwiazdami w Planetarium Śląskim w Chorzowie. Ostatniego dnia półkolonii, podczas seansu kinowego w Multikinie w Zabrze, grupa zdobywała Dzikie Zachód razem z tytułową „Dzielną bandą i tajemnicą zaginionego wujka”. To był tydzień pełen wrażeń i fajnej zabawy.

REKLAMA

Naturalmed

centrum rehabilitacji i odnowy biologicznej
Marek Żurek

Profesjonalizm z natury

! Terapia stawów skroniowo-żuchwowych TMJ

! Masaż Kobido Up

- ✓ Fizykoterapia
- ✓ Masaż leczniczy
- ✓ Neurologiczno-ortopedyczna terapia manualna metodą Cyriaxa
- ✓ Rehabilitacja pourazowa i poszpitalna
- ✓ Terapia obrzęków chłonnych, stany po mastektomii – drenaż limfatyczny
- ✓ Zabiegi chiropraktyki
- ✓ Masaż gorącymi kamieniami

✓ Zabiegi falą uderzeniową

✓ Endomasaż – Mantis

✓ Lipo Laser

✓ Masaż misami tybetańskimi

✓ Masaż tajski stóp

✓ Świecowanie uszu – metoda Indian Hopi

✓ Trening personalny – kameralna sala treningowa

✓ Trening EMS – Miha Bodytec

✓ Rehabilitacja wad postawy u dzieci

✓ Konsultacje lekarskie w zakresie ortopedii (lekarz Piotr Szymik)

✓ Zabiegi akupunktury (Agnieszka Tyrtania-Ostałowska)

! NOWOŚĆ

! NOWOŚĆ

ul. Starotarnowicka 76B
42-680 Tarnowskie Góry (Opatowice)

T: +48 661 433 742
T: +48 601 480 751

www.naturalmedtg.pl

JOGA
AGNIESZKA
CISZEWSKA

SZKOŁA JOGI I ZDROWEGO KRĘGOSŁUPA

INSTAGRAM.COM/CISZEWSKAJOGA
FACEBOOK.COM/CISZEWSKAAGNIESZKA
WWW.JOGAWLESIE.BLOGSPOT.COM
TELEFON: 691 79 41 57

TWORÓG GOK

ZAJĘCIA PROZDROWOTNE DLA DOROSŁYCH

ŚRODA g. 11.00 (mała sala)
Zdrowy kręgosłup

CZWARTEK g. 18.00 (sala widowiskowa)
Joga grupa ogólna

Zapisy i informacje:
691-79-41-57

INSTAGRAM.COM/CISZEWSKAJOGA
FACEBOOK.COM/CISZEWSKAAGNIESZKA
WWW.JOGAWLESIE.BLOGSPOT.COM
TELEFON: 691 79 41 57

Foto. Zimowe ferie z GOK - mnóstwo zabawy i zero nudy! Str. 11.

Foto. Zabawa ostatkowa w Wojsce, czyli wesołe zakończenie karnawału ze słomianym misiem w roli głównej (str. 7).

GRAFIK

Szczegółowych informacji dotyczących zajęć udzielają instruktorzy.

	SALA WIDOWISKOWA (PARTER)	SALA KOMINKOWA (I PIĘTRO)	PRACOWNIA PLASTYCZNA (I PIĘTRO)
PONIEDZIAŁEK	17.30 - 18.30 Kyokushin Kenbukai Karate 19.00 - 20.30 Brazylijskie Jiu-Jitsu IKIZAMA CLUB	17.30 - 18.30 Kyokushin Kenbukai Karate	15.00 - 16.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. I 17.00 - 18.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. II
WTOREK	18.30 - 19.30 Zumba (fly-dance)	17.00 - 18.00 gimnastyka Klubu Seniora	15.00 - 16.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. I 17.00 - 18.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. II
ŚRODA	17.00 - 18.00 Kyokushin Kenbukai Karate 18.00 - 19.00 Akrobatyka (od października) 19.00 - 20.00 Akrobatyka (od października)	11.00 - 12.00 zdrowy kręgosłup 17.00 - 18.00 Kyokushin Kenbukai Karate	15.00 - 16.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. I 17.00 - 18.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. II
CZWARTEK	18.00 - 19.00 joga - grupa ogólna	17.00 - 20.00 Korepetycje z matematyki	
PIĄTEK	17.00 - 18.30 Brazylijskie Jiu-Jitsu IKIZAMA CLUB (zajęcia dla dzieci) 18.30 - 20.30 Brazylijskie Jiu-Jitsu IKIZAMA CLUB (zajęcia dla dorosłych)	17.00 - 17.45 Kyokushin KATA 17.45 - 18.30 Kyokushin KUMITE 19.00 - Próba Orkiestry Dętej	15.00 - 16.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. I 17.00 - 18.30 - warsztaty "Zabawa w artystę" gr. II